

Maģiskās domāšanas, ticības paranormālajam un kritiskās domāšanas dispozīcijas aptauja RSU medicīnas studentiem

Artūrs Utināns¹, Gunta Ancāne¹, Jānis Vētra²

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Psihosomatiskās medicīnas un psihoterapijas katedra,

² Morfoloģijas katedra

Ievads. Viens no RSU stratēģijas mērķiem ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus veselības aprūpes jomā Latvijai un Eiropas Savienībai. Svarīgi, lai studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstu Eiropas vienotajā augstākās izglītības telpā pieņemtajām prasībām. Tāpēc ir svarīgi noskaidrot ticības paranormālajam, maģiskās domāšanas un kritiskās domāšanas līmeni studiju procesā. Vairumam cilvēku raksturīgā maģiskā domāšana un ticība paranormālajam ir pretēja uz pierādījumiem balstītai domāšanai, kas ir nepieciešams nosacījums studiju rezultātu sasniegšanai medicīnas un veselības aprūpes studijās.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir noskaidrot maģiskās domāšanas biežumu un izteiktības pakāpi medicīnas studentiem. Tika izveidota elektroniskā anketa, kurā tika izmantotas Maģisko ideāciju, Pārstrādātā paranormālās pārliecības aptaujas skalas, kritiskās domāšanas dispozīcijas izvērtējuma un pašu izveidotas kritiskās domāšanas dispozīcijas papildu skalas. Elektroniskajā anketā bija 120 jautājumu.

Rezultāti. Slēgtajā aptaujā piedalījās 289 respondenti. No tiem anketas pilnībā aizpildīja 197 respondenti, bet daļēji – 92 respondenti. Atvērtajā aptaujā piedalījās 603 respondenti, no tiem pilnīgi aizpildīja visas anketas 384 respondenti, bet daļēji aizpildīja 219 respondenti. Kopā pa abām aptaujām 892 respondenti, no kuriem 581 pilnībā, bet 311 – daļēji. No atbilžu skaita palielinātu ticību burvestībām izrādīja 48,3% respondentu, ticību psi – 48,4% respondentu, ticību nākotnes paredzēšanai – 41% respondentu, bet ticību spiritismam – 30,4% respondentu. Pētījumā netika atrasta paranormālās ticības korelācija ar kritiskās domāšanas dispozīcijas skalu, bet tika atrasta apgriezta korelācija ar kritiskās domāšanas papildu skalas patiesības meklēšanas un prāta atvērtības apakšskalam.

Secinājumi. Kopumā no 6667 RSU studentiem elektroniskajā aptaujā piedalījās 892 respondenti (~13,38%). Maģiskā domāšana un ticība paranormālajam rādījumi visiem studentiem kopumā bija zem vidējā. Medicīnas studentu mazākajai daļai (mazāk par 50%) ir sastopama izteikta maģiskā domāšana un ticība paranormālajam gan studiju sākumā, gan beidzamajos studiju gados.